

Turvaline käitumine ja reeglid erinevates tegevustes ning keskkondades

„RETK PÄÄSKÜLA RABAS”

Autorid: **Maia Kalmus ja Anu Hiimäe**, vanemõpetajad, **Tallinna 26. Lasteaed**

Taustinformatsioon

Tallinna 26. Lasteaia tervisemeeskond peab oluliseks, et lapsi ümbritsev kasvukeskkond oleks turvaline ja lapsi positiivselt mõjutav. Pöörame tähelepanu sellele, et lastel kujuneksid arusaamad tervislikust eluviisist, kinnistuksid tervisekäitumise, sealhulgas turvalise käitumise harjumused. Peame oluliseks tegutseda lastega turvaliselt olukordades, kus laps saab tegutseda, kasutades erinevaid meeli, vaadelda ja uurida ning arendada oma sotsiaalseid oskusi. Selleks viime tegevused lasteaiast välja, erinevatesse keskkondadesse (mere äärde, metsa, muuseumi, teatrisse). Laps jõuab teadmiseni kogedes ja avastades. Tallinna 26. Lasteaia hea praktika näide ohutuse ja turvalisuse meetodikast lasteaia õppe- ja kasvatustöös on laupäeval, 17. septembril 2011 Pääsküla rabas toimunud perepäev: „Retk Pääsküla rabas”.

Üldeesmärgid:

- looduses valitsevate seoste ja seaduspärasuste mõistmine;
- hooliv ja säästev suhtumine ümbritsevasse keskkonda;
- tervisliku eluviisi kujundamine;
- turvalise käitumise ja ohutuse väärtustamine.

Õppe- ja kasvatustegevuse eeldatavad tulemused:

- laps märkab kodukoha loodust ja väärtustab keskkonda;
- laps tegutseb uudses olukorras täiskasvanu juhiste järgi;
- laps teab, kuidas looduses ohutult käituda;
- laps oskab nimetada võimalikke ohtusid matkal;
- laps järgib kokkulepituid reegleid, oskab teistega arvestada ja teha koostööd.

Osalejate vanus: 2–65 (sh 2–7a lapsed) ja arv: 69 (sh 35 last).

Ettevalmistavad tegevused

- Matkajate ohutuks ja turvaliseks liikumiseks rabas toimus eelnevalt matkarajaga tutvumine ning retke alguse ja lõpu tähistamine rajal.
- Lasteaias toimus infopäev, kus tutvustati lastele ja lastevanematele marsruuti ning tutvuti rajaskeemiga.
- Vanematele ja lastele jagati infot sobivast riietusest matkal, ohutust liikumisest laud- ja pinnaseteel, vaatetorniga seotud ohtudest ning piknikukorvi komplekteerimisest.

Õppe- ja kasvatustegevuste integreeritud valdkonnad:

Mina ja keskkond, keel ja kõne, matemaatika, liikumine, kunst.

Õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisel on lõimitud järgmised tegevused:

- vestlus ohutust liikumisest matkal;
- „Otsi Otti“ reeglite tutvustamine (kallista puud, ole nähtav ja kuuldav, hoia soojust);
- situatsioonimängude mängimine: laps nimetab õige matkariietuse ja sobiva matkavarustuse;
- jutustus eksimisohu vältimisest;
- eneseabivõtete tutvumine;
- arutelu ohutust liikumisest pinnaseteel ja laudrajal;
- vestlus turvanõuetest vaateplatvormil;
- infostendidega tutvumine;
- Pääsküla raba taimestiku tundmaõppimine;
- retk Pääsküla rabas;
- tutvumine raba taimestikuga;
- õppemäng „Käbide kuningas“;
- õppemäng „Kallista puud“;
- õppemäng „Ohtlik ja ohutu“;
- ohumärkide joonistamine (kolm joont käbidest või okstest);
- orienteerumine maastikul;
- liikumine laudteel;
- liikumine pinnaseteel;
- liikumismängude mängimine (joonejooks);
- hulkade ja suuruste mõõtmine;
- esemete ja nähtuste võrdlemine ning järjestamine;
- loodusvaatluses osalemine;
- marjade ja seente korjamine;
- loodushälte kuulamine.

Materjalid ja vahendid:

Pääsküla matkaraja infostendid, piknikukorvid, viled, õppemängud „Käbide kuningas“, „Kallista puud“, „Ohtlik ja ohutu“ ning Marjade, Taimede ja Puude mapid.

MÄNGUDE TUTVUSTUS:

Õppemäng „Käbide kuningas“

Eesmärk: Laps on tähelepanelik ja orienteerub maastikul.

Mängu käik: Moodustatakse võistkonnad. Lepitakse kokku mängu aeg. Märkuande peale liiguvad lapsed lähimasse ümbrusesse ja koguvad käbisid. Käbid tuuakse võistkonna „kuningriiki“. Võidab võistkond, kellel on suurem käbidest torn.

Õppemäng „Kallista puud“

Eesmärk: Eksimise korral jääb laps ühe koha peale paigale. Laps kallistab puud.

Mängu käik: Laps leiab ühe puu ja kallistab seda. Õpetaja vile peale liiguvad lapsed teise puu juurde ja kallistavad järgmist puud. Liikumine ühe puu juurest teise juurde toimub märkuande peale ja tublid on need lapsed, kes kiiresti reageerivad märkuandele.

Õppemäng „Ohtlik ja ohutu“

Eesmärk: Laps teab, mis on ohtlik ja mis ohutu.

Mängu käik: Lapsed seisavad ringis. Mängujuht on ringi keskel. Mängujuht nimetab ohtlikke ja ohutuid tegevusi ning asju (näiteks: laps matkab koos täiskasvanuga, laps mängib sõiduteel, laps läheb üksinda metsa, laps mängib tikkudega, laps mängib sõbraga jms). Mängijad peavad õigesti reageerima.

Ohtlik tegevus: mängijad jäävad paigale ja kükitavad maha. Ohutu tegevus: mängijad liiguvad ringjoonel edasi. Tähelepanelikud ja ohtudest teadlikud on need lapsed, kes sooritavad oma ülesanded õigesti. Mängu käigus võib mängujuhte ja liikumisi vahetada.

Läbiviidud tegevuste mõju:

Läbiviidud tegevuste mõju kajastub laste oskustes ja teadmistes. Matkal nähtu ja kogetu on kinnistanud laste teadmisi turvakäitumisest looduses. Lastevanemate ja laste küsitluse käigus selgus perede rahulolu Pääsküla rabamatkaga.

- laps on tutvunud Pääsküla rabaga, oskab nimetada matkal nähtud rabataimi, rääkida rabamaastikust;
- laps oskab tegutseda uudses olukorras täiskasvanu juhiste järgi;
- laps teab, kuidas looduses ohutult käituda;
- laps oskab nimetada võimalikke ohte matkal;
- laps järgib kokkulepituid reegleid, oskab teistega arvestada ja teha koostööd;
- pered veedavad koos aega matkates, mängides ja puhates looduses.

Kasutatud kirjandus:

1. Tea ja toimeta 2007. Turvaline kasvukeskkond
2. Tea ja Toimeta 2007. Tervena ja turvaliselt
3. Tea ja Toimeta 2007. Turvalised ja sõbralikud suhted
4. Nõmme Loodusmaja 2010. Retked Pääsküla rabas
5. I. Timoštšuk. 2005. Loodusõpetus alushariduses
6. S. Källman 2004. Laste oma ellujäämisraamat